

การพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา*

DEVELOPMENT OF PUBLIC-MINDED BEHAVIORS OF AGRICULTURAL
EXTENSIONISTS IN PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

ชุติกัญจน์ ฉลาดสกุล

Chutikan Chalardsakul

คณะศิลปศาสตร์ สถาบันราชภัฏภาคย์

Faculty of Liberal Arts, Rajapark Institute

Email: Chutikan.nit@gmail.com

บทคัดย่อ

การพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ศึกษาความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ และศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการเก็บรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรจำนวน 77 คน และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในเรื่องพฤติกรรมจิตสาธารณะ จำนวน 5 คน

ผลการศึกษาพบว่า

ความคิดเห็นด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ การอ่านหนังสือที่มีในสำนักงานแล้วจะเก็บหนังสือเข้าที่เดิม มีค่าเฉลี่ยด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะมากที่สุด ($\bar{x}=4.844$) รองลงมา คือ เมื่อใช้โทรศัพท์สาธารณะหรือโทรศัพท์ของส่วนรวม จะวางโทรศัพท์ให้อยู่ในสภาพเดิม ($\bar{x}=4.831$) ระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยด้านความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะมากที่สุด คือ เสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการทำกิจกรรมสำหรับพัฒนาเกษตรกร ($\bar{x}=4.455$) รองลงมา คือ ทราบระเบียบการใช้ทรัพย์สินของราชการ เช่น รถยนต์เครื่องใช้สำนักงาน ($\bar{x}=4.377$) ในขณะที่การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ พบว่า การใช้กระดาษทั้งสองหน้าและให้นาอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่สามารถใช้การได้มาซ่อมแซมดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์ได้ต่อไป และการเสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการทำกิจกรรมสำหรับพัฒนาเกษตรกร เป็นพฤติกรรมจิตสาธารณะที่ ไม่มีความสัมพันธ์และไม่สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะคือ 1) ปลุกจิตสำนึกในการใช้สิ่งของส่วนรวมร่วมกันและพัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรเพื่อให้ได้ใช้นานที่สุด 2) สร้างจิตสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการแสดงออกอย่างเสียสละในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำเป็นต่อส่วนรวม และพัฒนาภาวะการเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหา 3) สร้างแนวคิดให้รู้จักแบ่งปัน และที่ตระหนักว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับบริการที่เท่าเทียมกัน

คำสำคัญ: การพัฒนาพฤติกรรม; จิตสาธารณะ; นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

* Received August 3, 2023; Revised August 15, 2023; Accepted August 29, 2023

ABSTRACT

Development of Public-Minded Behaviors of Agricultural Extensionists in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province has a purpose to study public-minded behavior, to study the needs for developing public-minded behavior, and to study ways to develop the public-minded behavior of agricultural extensionists in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. To collect data by interviewing 77 agricultural extensionists and 5 experts with knowledge, understanding, and experience in public behavior.

The study found that

Opinions on public behavior Reading books that are already in the office and then keeping the books in their original place. had the highest mean public mind behavior ($\bar{x}=4.844$), followed by when using public telephones. would leave the phone in its original condition ($\bar{x}=4.831$). The opinion level with the highest mean level of need for the development of public mind behavior was proposing a project to request budgets for activities for developing farmers ($\bar{x}=4.455$), followed by knowing the rules for using government property such as cars, equipment offices ($\bar{x}=4.377$), while the comparison study found that the use of both sides of paper and bringing equipment or tools that can be used to repair and modify can continue to take advantage, as can project proposals to ask for budgets for activities for developing farmers It is a public minded behavior that there was no statistically significant correlation or inconsistency. At the 95 percent confidence level, there is a need for development.

The guidelines for developing public mind behavior are: 1) instilling consciousness in using common things and developing consciousness in conservation and preservation of resources for maximum use; 2) cultivating consciousness of responsibility along with developing a selfless expression in various situations necessary for the public; and developing leadership in problem solving. 3) Create ideas to know how to share. and recognizing that everyone has the right to equal service.

Keywords; Behavior Development; Public Mind; Agricultural Extensionist

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตเพิ่มมากขึ้น ผู้คนก็ยึดติดวัตถุนิยมอย่างมากเสียจนบางครั้งเราลืมให้ความสำคัญในด้านจิตใจ ด้วยสาเหตุนี้เองจึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมามากมาย ซึ่งเราก็ได้พบเห็นอยู่บ่อยครั้ง เช่น การทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง ปัญหาเรื่องยาเสพติดฯ ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดจิตสำนึกที่ดีทั้งต่อตนเองและส่วนรวม ดังนั้น การปลูกฝังให้คนมีจิตสำนึกที่ดีจึงเป็นเรื่องที่สำคัญซึ่งการปลูกฝังจิตสำนึกในที่นี้ คือ การปลูกฝังจิตใจให้มีความรับผิดชอบ รู้จักเสียสละทั้งต่อตนเองและส่วนรวม หรือเรียกอย่างง่ายว่าการสร้างจิตสาธารณะ

ความหมายของจิตสาธารณะนั้นได้มีหลายท่านให้ความหมายไว้มากมาย สรุปใจความสำคัญได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง จิตสำนึกที่ดีในการรู้จักหน้าที่ รับผิดชอบต่อประโยชน์ของส่วนรวม ยึดมั่นทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนร่วมมือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายลักษณะของผู้ที่มีจิตสาธารณะจะต้องเป็นผู้ที่ให้และคอยช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อนด้วยความเต็มใจ ไม่หวังผลตอบแทน ไม่เห็นแก่ตัว เข้าใจผู้อื่น ไม่เป็นคนใจแคบ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ เป็นการสร้างความรับผิดชอบในตัวเอง หากเราขาดหรือบกพร่องก็จะส่งผลกระทบเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมายซึ่งการสร้างจิตสาธารณะสามารถทำได้ง่าย ๆ โดยเริ่มจากตัวเราก่อน ดังนี้

สร้างวินัยในตัวเอง เราต้องรู้จักหน้าที่ รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในสังคมด้วยความเต็มใจ มองผู้อื่นในแง่ดี ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม เราต้องคิดเสมอว่าเรานั้นคือส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้น ต้องรู้จักรักษาสภาพแวดล้อมของเราให้ดีที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคมทั้งในด้านที่ดี และไม่ดีให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเต็มใจดำเนินชีวิตตามหลักธรรมะโดยทุกศาสนาต่างสอนให้เป็นคนดีถ้าหากเราสามารถปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนได้นอกจากตัวเราจะมีความสุขแล้วยังทำให้สังคมน่าอยู่ขึ้นอีกด้วย

นอกจากการสร้างจิตสาธารณะแล้วเรายังจำเป็นต้องมีการพัฒนาจิตสาธารณะด้วย ซึ่งต้องเริ่มต้นจากเด็กโดยเราควรปลูกฝังให้เขาได้มีความรู้ ความเข้าใจ และนึกถึงความสำคัญของการมีจิตสาธารณะ คอยชี้แนะในสิ่งที่ถูกที่ควรนอกจากการปลูกฝังให้เด็กมีจิตสาธารณะแล้วควรปลูกฝังให้เด็กมีระเบียบวินัย นั้นมีความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักการเสียสละ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ ครูหรือผู้ใหญ่ต้องเป็นอย่างที่ดีให้กับเด็กด้วยเพื่อให้เด็กจะได้ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพราะการพัฒนาจิตสาธารณะเป็นสิ่งสำคัญทำให้คนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนยังทำให้บ้านเมืองนั้นมีความสะอาดปราศจากสิ่งสกปรกเพราะทุกคนมีความรับผิดชอบรู้ถึงหน้าที่ของตนเอง

ดังนั้น การทำความเข้าใจต่อแนวคิดและปัญหาของการพัฒนาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อความสะดวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและเตรียมพร้อมต่อการเผชิญกับความท้าทายของปัญหาในการพัฒนาส่งเสริมการเกษตรอีกรูปแบบใหม่ที่ประชาชนคนไทยมิได้เคยตระหนักถึงมาก่อนทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค นอกจากนั้นการทำความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาส่งเสริมการเกษตรกับประชาชนในประเทศมากยิ่งขึ้นจะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติตามแผนนโยบายบูรณาการในการพัฒนาส่งเสริมการเกษตรของอาเซียน (AIFS) และแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาส่งเสริมการเกษตรของอาเซียน (SPA-FS) จึงนำไปสู่ในการพัฒนาส่งเสริมการเกษตรในภูมิภาคเพราะภูมิภาคอาเซียนส่วนใหญ่แล้วเป็นอยู่ชาวอุ้งน้ำของโลกก็ว่าได้แต่เราต้องกระหนกอยู่เสนอว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มันมีโอกาสที่จะหมดไปจากโลกใบนี้ได้ถ้าพวกเราไม่รักษาไว้ให้เพื่ออนาคตเบื้องหน้า

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าในอดีตนั้นจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแหล่งอาหารตามธรรมชาติในการดำรงชีวิตของชาวชุมชน และนำทรัพยากรอาหาร

บางส่วนส่งขายให้กับตลาดทั้งในและนอกชุมชน แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพจากการทำการเกษตรกรรมและในปัจจุบันนี้หันไปทำโรงงานอุตสาหกรรมเป็นส่วนมาก งานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาถึงสถานการณ์ในการพัฒนาส่งเสริมการเกษตรนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบัน นำไปสู่ความตระหนักและการเสริมสร้างการพัฒนาจิตสาธารณะต่อไป และด้วยความสำคัญดังกล่าว เห็นควรศึกษาพฤติกรรมจิตสาธารณะ และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะที่สำคัญยิ่งในการพัฒนางานของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาแนวทางพฤติกรรมจิตสาธารณะ และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 96 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ได้สุ่มมาจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.5 คือ 77 ราย ดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้แนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมจิตสาธารณะและความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะและความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) และในด้านความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เตรียมการสัมภาษณ์ ก่อนลงสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนัดหมายวันเวลาในการสัมภาษณ์ พร้อมกับเอกสารต่าง ๆ ศึกษาประเด็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการสัมภาษณ์ สันทนาสร้างคัมเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ การอธิบายเหตุผลต่าง ๆ การขออนุญาตใช้เครื่องมือในการบันทึกข้อมูล เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ที่เก็บรวบรวมได้แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่และร้อยละ

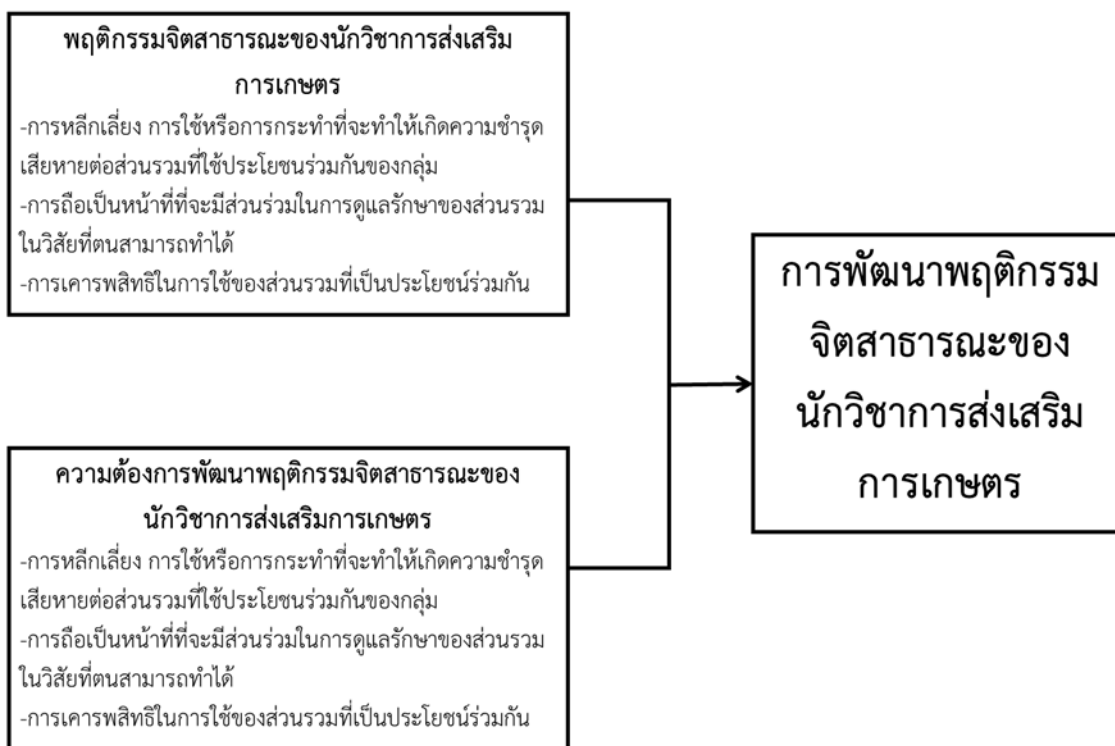
ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะและความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.)

2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) และในการกำหนดแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้น จะกำหนดจากความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ขึ้นไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง เรื่อง “การพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพฤติกรรมจิตสาธารณะ และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. ผลการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ตัวชี้วัดที่ 1 การไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นมาเป็นของตนเอง ($\bar{x}=4.732$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 1 การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ตัวชี้วัดที่ 1 การดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวม แล้วเก็บเข้าที่ ($\bar{x}=4.644$) โดยระดับความคิดเห็นเมื่อท่านอ่านหนังสือที่มีในสำนักงานแล้วจะเก็บหนังสือเข้าที่เดิมมีค่าเฉลี่ยด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะมากที่สุด ($\bar{x}=4.844$) รองลงมา คือ เมื่อใช้โทรศัพท์สาธารณะหรือโทรศัพท์ของส่วนรวม จะวางโทรศัพท์ให้อยู่ในสภาพเดิม ($\bar{x}=4.831$)

2. ผลการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นด้านความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ตัวชี้วัด 2 การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรวมนั้น ($\bar{x}=3.952$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 2 การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ ตัวชี้วัดที่ 1 การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม ($\bar{x}=3.747$) โดยระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยด้านความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะมากที่สุด คือ เสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการทำกิจกรรมสำหรับพัฒนาเกษตรกร ($\bar{x}=4.455$) รองลงมา คือ ทราบระเบียบการใช้ทรัพย์สินของราชการ เช่น รถยนต์ เครื่องใช้สำนักงาน ($\bar{x}=4.377$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะที่ไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ จะปิดน้ำ ปิดไฟในห้องน้ำสำนักงานเมื่อทำธุระเสร็จแล้ว (ร้อยละ 21.420) ใช้กระดาษทั้งสองหน้าและให้นำอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่สามารถใช้การได้มาซ่อมแซมดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์ได้ต่อไป (ร้อยละ 9.873) จะไม่นำสิ่งที่เป็นทรัพย์สินทางราชการไปขายเพื่อนำเงินมาใช้ส่วนตัว (ร้อยละ 12.825) ขับรถตามกฎหมายและสัญญาณไฟเพื่อความเป็นระเบียบในการใช้รถใช้ถนนรวมทั้งการปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด (ร้อยละ 3.887) เสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการทำกิจกรรมสำหรับพัฒนาเกษตรกร (ร้อยละ 14.454) และหน่วยงานของท่านมีการให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น การยืมอุปกรณ์ การถ่ายเอกสาร หรือการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การใช้หอประชุม (ร้อยละ 8.361)

4. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสาธารณะ กับความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาการเปรียบเทียบ ที่ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ และไม่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ จึงมีความจำเป็นต้องเกิดการพัฒนา เกี่ยวใช้กระดาษทั้งสองหน้าและให้นำอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่สามารถใช้การได้มาซ่อมแซมดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์ได้ต่อไป การบันทึกสมุดหมายเหตุประจำวันเพื่อเป็นข้อมูลตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน การอาสาเป็นตัวแทนของสำนักงานในงานสำคัญต่างๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา การอาสาพร้อมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอดส่องดูแลและป้องกันการโจรกรรมทรัพย์สินของส่วนรวม การอาสาเป็นตัวแทน ของสำนักงานในการขอบริจาคสิ่งของในการจัดกิจกรรมของสำนักงาน การเป็นตัวแทนของสำนักงานในการขอรับบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้

ประสบการณ์เดือดร้อนจากเหตุต่าง ๆ การเป็นตัวแทนของสำนักงานเข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟูสภาพแวดล้อมกลับสู่ธรรมชาติกับชมรมอาสาพัฒนาหรือมูลนิธิเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การอาสาเป็นตัวแทนสำนักงานเข้าร่วมกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาหรือร่วมเป็นที่ปรึกษาโครงการที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ต้องทราบระเบียบการใช้ทรัพย์สินของราชการ เช่น รถยนต์ เครื่องใช้สำนักงาน และการเสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการทำกิจกรรมสำหรับพัฒนาเกษตรกร

4.1 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ามีแนวทางพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม คือ ปลุกจิตสำนึกในการใช้สิ่งของส่วนรวมร่วมกันใช้สิ่งของตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้ายและจัดเก็บให้เหมือนเดิม เรียนรู้วิธีการใช้ตามขั้นตอนอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง และพัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรเพื่อให้ได้ใช้ยาวนานที่สุด

องค์ประกอบที่ 2 การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ คือ สร้างจิตสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม พัฒนาลักษณะการแสดงออกอย่างเสียสละในสถานการณ์ต่างๆ ที่จำเป็นต่อส่วนรวม และพัฒนาภาวะการเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาโดยคำนึงถึงความเดือดร้อนของส่วนรวม

องค์ประกอบที่ 3 การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม คือ สร้างแนวคิดให้รู้จักแบ่งปัน การเข้าคิวในการรับบริการ และสร้างแนวคิดที่ตระหนักว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับบริการที่เท่าเทียมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษาวิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัย โดยประเด็นที่น่าสนใจสมควรนำมาอภิปรายตามลำดับดังนี้

5.1 ผลการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ตัวชี้วัดที่ 1 การไม่ยึดครองของส่วนรมนั้นมาเป็นของตนเอง รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 1 การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ตัวชี้วัดที่ 1 การดูแลรักษาของส่วนรวม ใช้ของส่วนรวม แล้วเก็บเข้าที่ โดยระดับความคิดเห็นเมื่อท่านอ่านหนังสือที่มีในสำนักงานแล้วจะเก็บหนังสือเข้าที่เดิม มีค่าเฉลี่ยด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะมากที่สุด รองลงมา คือ เมื่อใช้โทรศัพท์สาธารณะหรือโทรศัพท์ของส่วนรวม จะวางโทรศัพท์ให้อยู่ในสภาพเดิม ไม่มีความสอดคล้องกับระดับความคิดเห็นด้านความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 3 การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ตัวชี้วัด 2 การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรมนั้น รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 2 การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ ตัวชี้วัดที่ 1 การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม โดยระดับความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยด้านความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะมากที่สุด คือ เสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการทำกิจกรรมสำหรับพัฒนาเกษตรกร รองลงมา คือ ทราบระเบียบการ

ใช้ทรัพยากรของราชการ เช่น รถยนต์ เครื่องใช้สำนักงาน แสดงให้ทราบว่า ระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะที่พึงปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอไม่จำเป็นต้องดำเนินการพัฒนา

5.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้านพฤติกรรมจิตสาธารณะ และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันมีความสอดคล้องกับการเปรียบเทียบ มีพฤติกรรมจิตสาธารณะ และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาการเปรียบเทียบ ไม่มีความสัมพันธ์ และไม่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ ที่ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนา คือ ใช้กระดาษทั้งสองหน้าและให้นำอุปกรณ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ที่สามารถใช้การได้มาซ่อมแซมดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์ได้ต่อไป และเสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการทำกิจกรรมสำหรับพัฒนาเกษตรกร

5.3 แนวทางการพัฒนาพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ องค์ประกอบที่ 1 การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม คือ ปลุกจิตสำนึกในการใช้สิ่งของส่วนรวมร่วมกันใช้สิ่งของตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้ายและจัดเก็บให้เหมือนเดิม เรียนรู้วิธีการใช้ตามขั้นตอนอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง และพัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรเพื่อให้ได้ใช้นานที่สุด องค์ประกอบที่ 2 การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ คือ สร้างจิตสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม พัฒนาลักษณะการแสดงออกอย่างเสียสละในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อส่วนรวม และพัฒนาภาวะการเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาโดยคำนึงถึงความเดือดร้อนของส่วนรวม และองค์ประกอบที่ 3 การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม คือ สร้างแนวคิดให้รู้จักแบ่งปัน การเข้าคิวในการรับบริการ และสร้างแนวคิดที่ตระหนักว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับบริการที่เท่าเทียมกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ระดับที่ 1 จิตสำนึก (Conscious) คือ ส่วนที่เป็นความรู้สึกและการรู้ ตัวอยู่ตลอดเวลา เช่น ความคิด การรับรู้ และความรู้ สึก หรือกล่าวได้ว่าเป็นส่วนที่มนุษย์มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งอาจเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาสั้นๆ แล้วเก็บลงสู่ส่วนที่เป็นจิตใต้สำนึกหรือจิตไร้สำนึก ขึ้นอยู่กับความตั้งใจของบุคคลซึ่งเปลี่ยนไปตามสิ่งเร้า

องค์ความรู้วิจัย

การพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 3 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม มีแนวทางการพัฒนา คือ

องค์ประกอบที่ 2 การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้

องค์ประกอบที่ 3 การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม
โดยยึดหลัก SARAP โดยมีรายละเอียดดังนี้

Self-discipline: การสร้างระเบียบวินัยในตัวเอง คือ พัฒนาภาวะการเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาโดยคำนึงถึงความเดือดร้อนของส่วนรวม สร้างจิตสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม

Awareness: ปลุกจิตสำนึกในตนเอง คือ พัฒนาลักษณะการแสดงออกอย่างเสียสละในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อส่วนรวม

Realize: ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ การปลุกจิตสำนึกในการใช้สิ่งของส่วนรวมร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้ายและจัดเก็บให้เหมือนเดิม ละเรียนรู้วิธีการใช้ตามขั้นตอนอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

Attention: ให้ความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม คือ พัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรเพื่อให้ได้ใช้นานที่สุด

Philosophize: ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต คือ สร้างแนวคิดให้รู้จักแบ่งปัน การเข้าคิวในการรับบริการ สร้างแนวคิดให้ตระหนักว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับบริการที่เท่าเทียมกัน

ภาพที่ 1 การพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรควรนำความรู้ความสามารถในการที่เป็นนักวิชาการส่งเสริมเกษตรเข้าไปให้ความรู้แก่เกษตรกรในทางปฏิบัติ
2. ควรมีการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะให้กับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรให้สูงขึ้น
3. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรควรส่งเสริมและให้ความรู้แก่เกษตรกรทางด้านจิตสาธารณะที่เป็นภาพรวมให้เกษตรกรได้รับรู้และได้เข้าใจในเรื่องพฤติกรรมจิตสาธารณะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เพิ่มเติมโดยใช้หลักพุทธธรรมอื่น ๆ มาใช้ในการควบคุมควบคุมกันไป
2. ควรมีการศึกษาและวิจัยในประเด็นกลยุทธ์การพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
3. ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรและสังกัดอื่น ๆ เนื่องจากความแตกต่างของคุณลักษณะความรับผิดชอบด้านบริบท ของหน่วยงานต้นสังกัดแตกต่างกันไป
4. ควรศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรสังกัดอื่น โดยใช้วิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

บรรณานุกรม

- ยุทธนา อุทโท, ปรีชา คัมภีรปกรณ, ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์, วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์. (2558). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจิตสาธารณะของคณะกรรมการสถานักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 38(2),
- หญทัย อาจปฐ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.
- ฉัตรฤทัย อินทุโสภณ และพิพัฒน์ นนทนารณ. (2559). อิทธิพลของภาวะผู้นำการปฏิรูปและจิตสาธารณะที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การใน รด.จิตอาสา. **วารสารสมาคมนักวิจัย**, 21(3),
- ไมตรี สารการ, เพลินพิศ ธรรมรัตน์, ธวัชชัย ไพไหล. (2557). การพัฒนาการมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนบ้านแพ่งวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ**, 2(8),
- สันติพงศ์ ยมรัตน์. (2559). พัฒนารูปแบบการการจัดกิจกรรมจิตสาธารณะระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. **วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**, 5(1),
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ. (2545). ผลการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีจิตลักษณะและพฤติกรรมของครู. รายงานการวิจัยทุนสนับสนุนจากโครงการแม่บท. กรุงเทพฯ: การวิจัยและพัฒนาระบบ.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ. กรุงเทพฯ : วิพรินทร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2548). ดำรงขั้นสูงเรื่องสติปัญญาและความสามารถทางการเรียนรู้การคิดเพื่อชีวิตที่ดีกว่า **ทฤษฎีต้นไม้** : การวิจัยและพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พริยา นิลมาตร.(2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด** (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.